

УДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК КОНСПЕКТУВАННЯ У СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ ІНЖЕНЕРНОГО ПРОФІЛЮ

Навчання конспектування у студентів-іноземців проводиться у двох напрямках: 1) граматики; 2) мова спеціальності (читання спеціальної літератури, конспектування лекцій з предмета, написання рефератів і дослідницьких робіт, виступ з доповідями на студентських конференціях). Одним із найважливіших аспектів раціонального навчання і подальшого удосконалення наукового стилю мовлення студентів-іноземців є конспектування навчального матеріалу. Вважається, що конспектування від першої особи, тобто стислий запис змісту прочитаного, краще розвиває самостійність мислення. Це вміння тісно пов'язане з умінням користуватися книгою. Необхідність у конспектуванні може виникати у випадках, коли за обмежений час потрібно передати великий обсяг інформації, обробити значну кількість різної літератури, з живого мовлення вичленити найголовніше й найвагоміше. У залежності від напрямку роботи встановлюється характер конспектування, може допускатися поширене викладання у записі. Але майже завжди (і в цьому сутність конспектування) текст оригіналу скорочується.

На теперішній час у літературі розрізняють конспекти, опорні конспекти, логічні конспекти. Зосередимо увагу на останніх, інформація в яких закодована за допомогою різних знаків і поєднана в блоки, кількість і послідовність яких зумовлені структурою усупільнених планів вивчення різноманітних видів навчального знання. Усупільнені плани вивчення поняття, закону, теорії, приладу задають чітку структуру кожного конспекту зі струнким логічним переходом від однієї частини конспекту до іншої.

На заняттях у групах інженерного профілю можлива побудова навчання на основі структури знання про фізичне явище, аналізуючи всі явища на якісному, кількісному, суттєвому та прикладному рівнях.

На якісному рівні відбувається сприйняття явища через органи чуттів, аналіз цього явища, констатація фактів і висловлювання міркувань одиничного характеру, класифікація фактів, упровадження нових понять, проведення узагальнення, встановлення умов перебігу явища.

На кількісному рівні відбувається впровадження величин, що характеризують процеси та стани, які розглядаються на занятті, відбувається встановлення залежності між цими величинами в умовах експерименту.

На суттєвому рівні ставиться завдання, проводиться повторна констатація основних експериментальних фактів, розглядаються гіпотези, будуються моделі, які ведуть до логічних висновків.

На прикладному рівні розглядаються механізми, машини, технологічні процеси.

При роботі з логічними конспектами чітко проявляється аналітико-синтетична діяльність свідомості студента, що сприяє засвоєнню знань у повному обсязі. Організація процесу навчання з використанням логічних конспектів обумовлює еволюційну діяльність студентів від репродуктивної до творчої.

Як кінцеву мету удосконалення навичок конспектування лекцій в умовах навчального процесу розглядають:

а) сприйняття живого мовлення загальнонаукового змісту в рамках навчального матеріалу із загальнонаукових предметів (фізика, математика тощо);

б) адекватне сприйняття змісту текстів лекцій, розуміння теми й основного сенсу мовленнєвого повідомлення на тематично обмеженому матеріалі;

в) можливість часткової переробки текстів лекцій, пов'язаної з первинним і вторинним відбором інформації, її скороченням в мовному та, зокрема, змістовному аспектах;

г) синхронну письмову фіксацію інформації, що надходить, припускаючи, що можливе відкладене або негайне її відновлення і використання переважно в усній формі.

Реалізація поставлених цілей здійснюється по етапах, часові параметри яких зумовлені рівнем навчання студентів-іноземців російської мови, рівнем сформованості вмінь та навичок в усіх видах мовної діяльності, рівнем підготовки із загальнонаукових предметів.

М.І.Ситковська

ДОСВІД СТВОРЕННЯ ПОСІБНИКА З НАВЧАННЯ АНОТУВАННЯ ТА РЕФЕРУВАННЯ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ЗАЛІЗНИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Особливе значення для іноземних студентів під час вивчення російської мови у ВНЗ має набування професійної компетенції, знань, Умінь та навичок, які базуються на засвоєнні інформації про досягнення науково-технічної думки в нашій країні та за кордоном, що відображено в цілій низці наукових видань, серед яких можна виділити: галузеві довідники, підручники, статті, профільні науково-технічні журнали, матеріали наукових конференцій, каталоги та проспекти, патентні описи й технічні інструкції.

Кожен з цих видів науково-технічної літератури має своє призначення та є первинною інформативною документацією.